

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžo/57/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200005
Dátum vydania rozhodnutia: 06.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200005.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a zo sudkýň JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci žalobcu: MEDI-HOM spol. s r.o., IČO: 36 793 701, so sídlom Raková 615/33, Limbach, zastúpený: JUDr. Martin Abrahám, advokát, so sídlom Koceľova 25, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SO4077-OP-2014 zo dňa 16. októbra 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/1/2015-56 zo dňa 11. marca 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/1/2015-56 zo dňa 11. marca 2016 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom č. k. 6S/1/2015-56 zo dňa 11.03.2016 Krajský súd v Bratislave žalobu zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že nepovažuje za dôvodnú námietku žalobcu, že žalovaný jednoduchým poukázaním na odôvodnenie nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 113/2011 porušil svoju povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie. Za nútenú prácu alebo službu sa v zmysle čl. 18 Ústavy SR nepovažuje konanie na ochranu života, zdravia alebo práv iných. Poukazuje na čl. 4 ods. 3 písm. d/ Dohovoru, podľa ktorého sa za nútenú prácu alebo službu nepovažuje práca alebo služba, ktorá tvorí súčasť bežných občianskych povinností. Podrobne analyzuje vzťah medzi uložením povinnosti poskytovateľom zdravotnej starostlivosti podľa § 79 ods. 1 písm. v/ zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“) a právami poskytovateľov zdravotnej starostlivosti zaručenými Dohovorom, Ústavou SR a ďalšími zákonmi. Ústavný súd SR pri hodnotení tejto otázky vykonal test proporcionality pozostávajúci z preskúmania

podmienky vhodnosti, podmienky nevyhnutnosti (potrebnosti) a podmienky primeranosti, v ktorom vyvažovaním dotknutých ústavných princípov získal odpoveď, či zákonodarca rešpektoval všeobecné ústavné princípy obsiahnuté v čl. 13 ods. 2 a 4 Ústavy SR, t.j. či zásah do označených práv zo strany štátu bol v súlade s Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. V tomto prípade stojí na jednej strane verejný záujem na ochranu zdravia, v záujme realizácie ktorého je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti uložená povinnosť plniť úlohy, ktoré z ústavného poriadku vyplývajú štátu. Na druhej strane tu naproti verejnému záujmu na ochranu zdravia stoja s ním rovnocenné záujmy jednak poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorým povinnosť uloženie napadnutými ustanoveniami zasahuje do ich slobody podnikania, základného práva na spravodlivé a primerané pracovné podmienky, ako aj základného práva na osobitné pracovné podmienky, ale aj rovnocenné záujmy poskytovateľov prevádzkujúcich lekársku službu prvej pomoci (ďalej len „LSPP“), predovšetkým ich sloboda podnikania. Ústavný súd v predmetnom náleze konštatoval, že právna úprava obstála v teste proporcionality. Z toho vyplýva, že dôvodom odlišného právneho postavenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti voči poskytovateľom prevádzkujúcim ambulancie LSPP je plnenie zákonnej povinnosti podľa napadnutých ustanovení, ktorá sleduje legitímny cieľ a s ohľadom na jej charakter ju nemožno považovať za neprimeranú.

1.2 Krajský súd ďalej uviedol, že Ústavný súd SR v citovanom náleze tiež konštatoval, že explicitne priznané právo každého na ochranu zdravia podľa čl. 40 Ústavy SR zároveň zaväzuje štát k povinnosti zabezpečiť jeho realizáciu predovšetkým prostredníctvom právnej úpravy materiálnych a inštitucionálnych predpokladov nevyhnutných na jeho efektívny výkon. Napriek tomu, že v súčasnosti zákonodarcom nastavený systém zabezpečujúci realizáciu práva na ochranu zdravia je možné považovať za ústavne udržateľný, jeho uplatnenie spôsobuje v aplikačnej praxi nemalé problémy, ktoré podľa Ústavného súdu SR poukazujú jednoznačne na potrebu podrobnejšej právnej regulácie, ktorá by zabezpečila väčšiu ochranu práv subjektov realizujúcich povinnosti zverené ústavou, tj. v tomto prípade poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, a to nie len vo vzťahu k niektorým aspektom ich právneho postavenia, ale tiež vo vzťahu k účinným prostriedkom nápravy nad rozsah poskytnutý im súčasnou právnou úpravou, ktorá vzhľadom na jej vágnosť môže spôsobovať problémy v aplikačnej praxi predovšetkým v súvislosti s jej efektívnosťou.

1.3 Krajský súd v Bratislave ďalej poukázal, že v tejto súvislosti je nutné posúdiť podstatu zákonnej úpravy výkonu LSPP. Samosprávny kraj v rámci preneseného výkonu štátnej správy vydáva povolenie na prevádzkovanie ambulancie. Ustanovenie § 79 ods. 1 písm. v/ zákona č. 578/2004 Z. z. výslovne uvádza poskytovateľov, ktorí majú povinnosť slúžiť lekársku službu prvej pomoci LSPP. Poskytovateľ, ktorý je držiteľom povolenia alebo držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, je povinný vykonávať lekársku službu prvej pomoci podľa rozpisu určeného samosprávnym krajom, ak ide o poskytovateľa, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť v špecializačnom odbore pediatria a poskytovateľa, ktorý poskytuje špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú starostlivosť. Túto lekársku službu prvej pomoci musí vykonávať v ambulancii lekárskej služby prvej pomoci. Ambulancie lekárskej služby prvej pomoci nemajú povinnosť personálne zabezpečiť výkon lekárskej služby prvej pomoci; personálne obsadenie ich ambulancií zabezpečujú jednotlivé samosprávne kraje prostredníctvom zaradenia do rozpisu tých lekárov, ktorým zákonodarca uložil povinnosť vykonávať lekársku službu prvej pomoci - platba za zdravotné výkony súkromných lekárov uskutočnených počas lekárskej služby prvej pomoci, poukazujú zdravotné poisťovne prevádzkovateľom ambulancií lekárskeho zariadenia prvej pomoci, nie priamo poskytovateľom LSPP.

1.4 Výkon LSPP žalobcom teda nezáleží len na jeho vôli, ale je potrebná súčinnosť zdravotníckeho zariadenia poskytovateľa, ktorý je oprávnený na základe vydaného povolenia prevádzkovať ambulanciu lekárskej služby prvej pomoci, ktorý musí umožniť výkon LSPP.

1.5 Krajský súd v Bratislave poukázal, že v praxi vznikla situácia, ktorú si vo svojom náleze všimá aj Ústavný súd SR (aplikačný problém), keď žalobca je aktom orgánu verejnej moci nútený pod hrozbou sankcií vykonať lekársku službu v prvej pomoci v úplne inom zariadení, čo možno považovať za ústavne udržateľnú právnú úpravu v zmysle nálezu Ústavného súdu SR. Toto zariadenie však už nie je

regulované verejnou mocou, orgán verejnej moci mu neukladá podmienky vo vzťahu ku konkrétnemu poskytovateľovi LSPP, napriek tomu, že tu zjavne ide o prienik verejnej moci do súkromnoprávneho vzťahu (žalobca je povinný vykonať LSPP, platby za zdravotné výkony súkromných lekárov uskutočnených počas lekárskej služby prvej pomoci poukazujú zdravotné poisťovne prevádzkovateľom ambulancií lekárskeho služieb prvej pomoci, ambulancii LSPP štát neukladá povinnosť platiť primeranú náhradu poskytovateľom lekárskeho služieb prvej pomoci). Podľa názoru krajského súdu v zmysle citovaného nálezu Ústavného súdu SR, na to, aby mohla byť LSPP reálne aj vykonaná je potrebná súčinnosť samosprávneho kraja, a to nie len vydaním rozpisu služieb a určenie miesta výkonu LSPP, ale i nariadenia, za akých podmienok sa bude vykonávať, napríklad dohoda o financovaní (či odplatne alebo bezodplatne), prípadne ďalšie dohodnuté podrobnosti.

1.6 Krajský súd ďalej uviedol, že v administratívnom spise správneho orgánu sa nenachádza doklad o tom, že žalobca upovedomil LSPP Pezinok o tom, že jeho zamestnanec nenastúpi do služieb, ktoré mu boli určené rozpisom Bratislavského samosprávneho kraja. Napriek tomu, že žalobca tvrdí, že LSPP Pezinok malo vedomosť o tom, že zamestnanec žalobcu nenastúpi do služby podľa rozpisu, súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že oznámenie o nenastúpení do služby malo byť doručené písomne, výslovne a včas, aby mal prevádzkovateľ zdravotníckeho zariadenia poskytujúceho LSPP možnosť v čase zabezpečiť výkon LSPP náhradným spôsobom a aby tak nebola ohrozená zdravotná starostlivosť pre širokú verejnosť.

2.

2.1 Odvolaním zaslaným elektronicky dňa 16.05.2016, podaným osobne 18.05.2016, a doplneným na základe uznesenia zo dňa 19.05.2016 sa žalobca domáhal, aby Najvyšší súd SR podanému odvolaniu v celom rozsahu vyhovel, nakoľko súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a doterajší skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti a iné dôkazy, ktoré neboli doteraz uplatnené.

2.2 Žalobca doložil e-mail zo dňa 22.10.2013, ktorý preukazuje, že oznámil dôvod nevyslania svojho zamestnanca a poukazuje na kópiu podania v konaní 100681/2013-ZD2 zo dňa 20.05.2013, v ktorom bol prvostupňový správny orgán informovaný o tom, že sa zamestnanec stará o dieťa a o dieťa ťažko zdravotne postihnuté pre nádorové ochorenie, preto nemôže byť vysielaný pre účely lekárskej služby prvej pomoci. Je názoru, že žalovaný nepredložil súdu úplný administratívny spis, nakoľko sa v ňom nenachádza elektronické podanie žalobcu zo dňa 22.10.2013. Žalovaný určením služby žalobcovi na 22.10.2013 ignoroval skutočnosti, ktoré sú mu známe z jeho úradnej činnosti a ktoré boli účastníkom ako námietka vznesené v inom, skôr začatom konaní. Tiež poukazuje na výpoveď S. z roku 2013 (v trestnom konaní) a z roku 2016 (v správnom konaní pred Bratislavským samosprávnym krajom), na podanie LSPP Pezinok s.r.o. v spore so žalobcom o zaplatenie faktúr pred Okresným súdom Pezinok sp. zn. 33Cb/107/2012 zo dňa 14.09.2012 a rozhodnutie prvostupňového orgánu 05772/2015/ZDR/6, ktoré preukazujú, že jediným dôvodom pre určovanie služieb pre žalobcu je vôľa vedúceho prvostupňového orgánu S. (výpoveď S.), ktorá navyše priamo koreluje s vnútornými pomermi a potrebami prevádzkovateľa stanice LSPP (rozhodnutie 05772/2015/ZDR/6), čo je neprípustný akt svojvôle a priamu závislosť určovania verejných služieb LSPP prvostupňovým orgánom od potrieb súkromného prevádzkovateľa LSPP, vrátane zmeny spôsobu určovania osôb, povinných zložiť LSPP v priamom dôsledku zmeny pomerov vo vlastníckej štruktúre LSPP Pezinok, s.r.o. koncom roku 2015, čo odporuje princípu právnej istoty a nediskriminácie. Ďalej poukazuje vedomosť LSPP Pezinok, s.r.o. (predošlého vedenia) a zástupcov prvostupňového orgánu, že zaraďovanie žalobcu do zoznamov osôb s povinnosťou slúžiť LSPP a následne do služieb, na pokyn prvostupňového orgánu, bez existencie titulu medzi žalobcom a LSPP Pezinok, s.r.o. a trestaním za nesplnenie takto určenej povinnosti je konaním, ktoré svojím účelom obchádza zákaz z nútenej a otrockej práce.

2.3 Je názoru, že spôsob krajského súdu, ktorým použil nález PL. ÚS 113/2011 je absolútne nepochopiteľný a neakceptovateľný. Okrem toho, že nález vychádza z jednoznačného skutkového klamstva, prevzatého v rozpore s právnym poriadkom - ako preukazuje vyjadrenie Všeobecnej

zdravotnej poisťovne ohľadom kapitalizačných platieb zo dňa 08.01.2014 - od podporovateľov a profitérov znenia zákona, ku ktorým patrili najmä tí, čo na úrovni regionálnej samosprávy rozhodovali o licenciách pre zriaďovateľov staníc LSPP, je najzávažnejším nedostatkom právneho posúdenia súdom existencia vo vzťahu ku v správnom aj súdnom konaní uplatnenej námietke rozporu určenia služieb so zákonnými povinnosťami žalobcu voči zamestnancovi.

3.

3.1 Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu doručenému Krajskému súdu v Bratislave 04.07.2016 uviedol, že odvolaním napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a zákonný. Uviedol, že žalobca sa snaží preukázať, že žalovaný disponoval písomným oznámením žalobcu o nenastúpení svojho zamestnanca do služby. Je zrejmé, že kópia e-mailu zo dňa 22.10.2013 nie je oznámením žalobcu žalovanému, ale oznámením zamestnanca spoločnosti LSPP Pezinok, s.r.o. Bez ohľadu na odosielateľa, z informácie je zrejmé, že žalobca predmetným dôkazom nie je spôsobilý preukázať súdu, že žalovanému oznámil dôvod nevyslania svojho zamestnanca. Z obsahu doplnenia odvolania však zároveň vyplýva, že žalobca mal a mohol uvedené dôkazy predložiť v predmetnom súdnom konaní. V neprospech tvrdenia žalobcu svedčí skutočnosť, že výpoveď S. v trestnom konaní je z roku 2013, podanie LSPP Pezinok, s.r.o. v spore so žalobcom o zaplatenie faktúr pred Okresným súdom Pezinok sp. zn. 33Cb/107/2012 je zo dňa 14.09.2012. Je názoru, že žalobca nepreukázal existenciu dôvodov, pre ktoré podľa § 205a ods. 1 písm. d/ O.s.p. nemohol v pôvodnom konaní predložiť alebo označiť v odvolaní uvádzané dôkazy. Žalovaný nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že mu elektronickým podaním zo dňa 22.10.2013 boli oznámené dôvody, pre ktoré žalobca nemôže vyslať zamestnanca do služby podľa rozpisu prvostupňového správneho orgánu. Žalovaný je názoru, že po oboznámení žalobcu s rozsudkom krajského súdu žalobca účelovo hľadá ďalšie dôvody, pre ktoré by napadol tak postup žalovaného, ako aj postup súdu v konaní. Žalobca žiadnym spôsobom neuvádza ustanovenia právnych predpisov, ktoré mal krajský súd nesprávne právne aplikovať, právne naopak spochybňuje tak postup krajského súdu, ako aj nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 113/2011. Tvrdenia žalobcu v odvolaní nie sú smerodajné, pravdivé, žalobca nemá pre svoje tvrdenia oporu v zákone, nakoľko v podanom odvolaní, v podanej žalobe, ako aj v predchádzajúcom správnom konaní dostatočným spôsobom, ako aj listinnými dôkazmi nepreukázal oprávnenosť svojich tvrdení.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky je ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.).

4.2 Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonných rozhodnutí a postupov u orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

4.3 Podľa § 247 ods. 1 a 2 O.s.p., podľa ustanovenia tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o

rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

4.4 Na vady konania pred správnym orgánom sa prihliada len ak vzniknuté vady mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

4.5 Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.6 Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.7 Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhadzujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia, súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

4.8 Podľa § 2 zákona č. 576/2009 Z. z., je lekárska služba prvej pomoci definovaná ako zdravotná starostlivosť, ktorou sa zabezpečuje nepretržitá dostupnosť všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre dospelých, všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre deti a v nich byť dorast a špecializovanej zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti.

4.9 Podľa § 4 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti“), poskytovateľom je

a/ fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe povolenia (§ 11 zákona o poskytovateľoch) alebo povolenia na poskytovanie lekárskej starostlivosti podľa osobitného predpisu,

živnostenského oprávnenia podľa osobitného predpisu, alebo

b/ fyzická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe

c/ fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe povolenia na prevádzkovanie prírodných liečebných kúpeľov alebo povolenia na prevádzkovanie kúpeľnej liečebne podľa osobitného predpisu.

4.10 Podľa § 79 ods. 1 písm. v/ zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti (v znení účinnom v čase vydania prvostupňového rozhodnutia), poskytovateľ, ktorý je držiteľom povolenia alebo držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, je povinný, ak v odseku 3 nie je ustanovené inak, v/ vykonávať lekársku službu prvej pomoci podľa rozpisu určeného samosprávnym krajom, ak ide o poskytovateľa, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo alebo v špecializačnom odbore pediatria a poskytovateľa, ktorý poskytuje špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú starostlivosť.

4.11 Podľa § 82 ods. 1 písm. b/ zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, orgán príslušný na vydanie povolenia (§ 11) uloží držiteľovi povolenia vydaného podľa tohto zákona pokutu za porušenie niektorej z povinností ustanovených v § 79 ods. 1 písm. i/, j/, o/, q/, r/, v/, y/, zb/, zl/ až zp/, zs/, aa/ až ae/, ods. 2 písm. a/ až c/, ods. 4 písm. a/ a b/, v § 79a ods. 1 písm. c/ a § 79b až do 3.319,- €.

4.12 Podľa § 7 zákona č. 576/2004 Z. z., zdravotná starostlivosť sa poskytuje ako

a) ambulantná starostlivosť

1. všeobecná
pre dospelých

pre deti a dorast,
2. špecializovaná
gynekologická
zubno-lekárska,
3. špecializovaná iná, keď
4. záchranná zdravotná služba,
ústavná starostlivosť,
lekárska starostlivosť,
ošetrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb a v zariadeniach
sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

4.13 Všeobecná ambulantná starostlivosť podľa odseku 1 písm. a/ bodov 1.1 a 1.2 a špecializovaná ambulantná starostlivosť podľa odseku 1 písm. a/ bodov 2.1 a 2.2 sa vykonáva v určenom zdravotnom obvode podľa § 2 ods. 23.

4.14 V rámci všeobecnej ambulantnej starostlivosti a v rámci špecializovanej zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti sa poskytuje lekárska služba prvej pomoci najmenej v rozsahu verejnej minimálnej siete poskytovateľov.

4.15 Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, lekársku službu prvej pomoci vykonávajú poskytovatelia poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť a špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení poskytovateľa, ktorý je oprávnený na základe vydaného povolenia prevádzkovať ambulanciu lekárskej služby prvej pomoci; lekárska služba prvej pomoci všeobecnej ambulantnej starostlivosti sa vykonáva aj formou návštevnej služby v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí osoby, ktorej sa ambulantná starostlivosť poskytuje. Lekárska služba prvej pomoci sa vykonáva podľa rozpisu určeného samosprávnym krajom zverejneným na jeho webovom sídle, ktorý obsahuje miesto výkonu lekárskej služby prvej pomoci, čas vykonávania lekárskej služby prvej pomoci a zoznam poskytovateľov zdravotnej starostlivosti s uvedením dátumov vykonávania lekárskej služby prvej pomoci v období, na ktorý sa tento rozpis vyhotovuje. Rozpis vykonávania lekárskej služby prvej pomoci sa považuje za doručený poskytovateľom zdravotnej starostlivosti povinným vykonávať lekársku službu prvej pomoci desiatym dňom od jeho zverejnenia na webovom sídle samosprávneho kraja.

4.16 Podľa § 7 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti

(1) Zdravotnícke zariadenie je prevádzkový útvar zriadený na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

(2) Zdravotnícke zariadenia možno prevádzkovať len na základe povolenia; povolenia sa vydávajú na zdravotnícke zariadenia

ambulantnej zdravotnej starostlivosti,

ústavnej zdravotnej starostlivosti,

lekárskej starostlivosti.

(3) Zariadenia ambulantnej zdravotnej starostlivosti sú:

a) ambulancia

všeobecná,

špecializovaná; špecializované ambulancie sú uvedené v prílohe č. Ia,

lekárskej služby prvej pomoci

3a. lekárskej služby prvej pomoci pre dospelých, 3b. lekárskej služby prvej pomoci pre deti a dorast,

3c. špecializovaná zubno-lekárska služba prvej pomoci.

4.17 Z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že Bratislavský samosprávny kraj vydal dňa 07.01.2014 rozhodnutie číslo 106422/2013 - ZD/3. Týmto rozhodnutím uložil žalobcovi pokutu vo výške 330,- € podľa § 82 ods. 1 písm. b/ zákona číslo 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti. Pokuta bola uložená za porušenie povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa ustanovenia § 79 ods. 1 písm. v/ zákona číslo 578/2004 Z. z, ktorého sa žalobca dopustil tým, že ako

poskytovateľ zdravotnej starostlivosti -ambulancia v odbore všeobecné lekárstvo, miesto prevádzky zdravotníckeho zariadenia Moyzesova 4, 90201 Pezinok, nevykonal lekársku službu prvej pomoci podľa rozpisu určeného Bratislavským samosprávnym krajom podľa § 7 ods. 6 zákona číslo 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení spoločnosti LSPP Pezinok s.r.o. so sídlom Hollého 2 Pezinok, poskytovateľa oprávneného prevádzkovať ambulanciu lekárskej služby prvej pomoci pre deti a dorast ambulancii lekárskej služby prvej pomoci pre dospelých s miestom prevádzky Hollého 2 Pezinok v spádovom území Pezinok, dňa 22.10.2013. V tomto rozhodnutí Bratislavský samosprávny kraj uviedol, že LSPP Pezinok s.r.o., prevádzkovateľ LSPP oznámil písomne listom doručeným Bratislavskému samosprávnemu kraju dňa 28.10.2013, že žalobca nezabezpečil vykonanie lekárskej služby prvej pomoci, napriek jeho zaradeniu do LSPP dňa 22.10.2013.

4.18 Proti tomuto rozhodnutiu sa žalobca odvolal. Vo svojom odvolaní žiadal odvolací orgán, aby uvedené rozhodnutie Bratislavského samosprávneho kraja zrušil a konanie zastavil. Uviedol, že zaradenie účastníka do výkonu služieb je podľa jeho názoru priamom v rozpore so zákonom. Namieta, že výška pokuty je neodôvodnená. Žalobca ďalej v odvolaní namietal, že neexistuje právny základ na nariadenie služieb u súkromnej spoločnosti LSPP Pezinok., s.r.o. Táto spoločnosť navyše nemala povolenie na prevádzku. Existujú teda prekážky, pre ktoré nemôže vyslať svojho zamestnanca do lekárskejších služieb prvej pomoci u LSPP Pezinok s.r.o.

4.19 Súd ďalej z administratívneho spisu zistil, že žalovaný vydal dňa 16.10.2014 rozhodnutie č. S04077-OP-2014, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Bratislavského samosprávneho kraja. Uviedol, že pokuta bola uložená v zmysle § 82 ods. 1 písm. a/ zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti za porušenie povinností ustanovenej v § 79 ods. 1 písm. v/ uvedeného zákona za to, že ako poskytovateľ všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v odbore všeobecné lekárstvo nevykonal lekársku službu prvej pomoci podľa rozpisu určeného Bratislavským samosprávnym krajom dňa 22.10.2013 v čase podľa rozpisu a to v mieste výkonu podľa rozpisu. Žalovaný sa oboznámil s vyjadrením právneho zástupcu žalobcu. Žalovaný skúmal, či je žalobca viazaný zákonom stanovenou povinnosťou vykonávať LSPP podľa ustanovenia § 79 ods. 1 písm. v/ zákona o poskytovateľoch. Zistil pritom, že účastník konania je držiteľom povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia ambulantnej starostlivosti - ambulancie v odbore všeobecné lekárstvo. Aplikáciou § 79 ods. 1 písm. v/ citovaného zákona prišiel k právnomu záveru, že žalobca je viazaný povinnosťou vykonávať lekársku službu prvej pomoci. Žalovaný ďalej zistil, že podľa rozpisu služieb na mesiac október 2013 mal žalobca povinnosť nastúpiť LSPP dňa 22.10.2013. Žalovaný uviedol, že rozpis lekárskejších služieb prvej pomoci na mesiac október 2013 obsahuje zákonom stanovené náležitosti, a preto nie sú dôvodné pochybnosti o jeho správnosti.

4.20 V administratívnom spise sa nachádza povolenie na prevádzkovanie ambulancie lekárskej služby prvej pomoci pre deti a dorast, ktoré vydal Bratislavský samosprávny kraj žiadateľovi LSPP Pezinok s.r.o. dňa 22.07.2013 pod číslom 103814/2013 -ZD/2.

4.21 V administratívnom spise sa tiež nachádza Zmluva č. 2/2010 o nájme nebytového priestoru uzatvorená medzi LSPP Pezinok s.r.o. ako nájomcom a Pezinskou mestskou spoločnosťou, s.r.o. ako prenajímateľom na prenájom priestorov za účelom poskytovania zdravotnej starostlivosti v neštátnom zariadení v odbore organizovanie lekárskej služby prvej pomoci.

4.22 Súd zistil, že administratívny spis obsahuje listinné dôkazy o tom, že spoločnosť LSPP Pezinok, s.r.o. so sídlom Hollého 2, 90201 Pezinok disponuje povolením prevádzkovať ambulanciu LSPP. Vzhľadom na to, že žalobca opakovane v prvostupňovom aj druhostupňovom konaní namietal, že budova v ktorej prevádzkuje LSPP Pezinok s.r.o. činnosť a kde má byť vyslaný jeho zamestnanec, nie je spôsobilá na poskytovanie lekárskejších služieb, a teda namieta nespôsobilosť LSPP Pezinok s.r.o. na prevádzkovanie ambulancie lekárskej služby prvej pomoci, prvostupňový orgán aj žalovaný si zabezpečili doklady preukazujúce, že LSPP Pezinok s.r.o. je spôsobilá zabezpečiť lekársku službu prvej pomoci vo svojich priestoroch.

4.23 Podľa § 1 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, účelom zákona o zdravotnej

starostlivosti je upraviť poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, postup pri úmrtí a výkon štátnej správy na úseku zdravotnej starostlivosti.

4.24 Žalovaný vo svojom rozhodnutí uvádza, že uložená pokuta je na spodnej hranici zákonom stanovenej sadzby a poukázal na jej preventívny účinok. Zároveň analyzuje výšku pokuty a spôsob jej určenia. Konštatuje, že pri určovaní výšky pokuty sa prihliada na závažnosť, čas trvania, následky i na povahu zistených nedostatkov. Závažnosť nenastúpenia na výkon LSPP, je podľa názoru ministerstva potrebné hodnotiť s poukazom na možné ohrozenie života a zdravia pacientov, ktorý v rozhodnom čase túto zdravotnú starostlivosť môžu potrebovať, čo je 12 hodinovej smeny môže byť kľúčové. Uviedol ďalej, že následky a povaha zistených nedostatkov, vyplývajú z nerešpektovania a súčasnej snahy o obchádzanie zákonnej povinnosti žalobcu ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorého primárnou úlohou by mal byť záujem na ochrane života a zdravia pacienta. Žalovaný vo svojom rozhodnutí uvádza, že pokuta nie je pre účastníka konania likvidačná, výšku uloženej pokuty považuje za primeranú vzhľadom na závažnosť a povahu porušenej zákonnej povinnosti a má zato, že uloženie pokuty nebude mať sankčný, ale predovšetkým preventívny účinok. Takéto odôvodnenie v napadnutom rozhodnutí považuje súd s poukazom na ust. § 47 ods. 3 správneho poriadku za dostatočné. Odôvodňuje aká právna úvaha viedla žalovaného k uloženiu pokuty práve v tejto výške. Z tohto dôvodu je námietka žalobcu ohľadom nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia v časti výšky uloženej pokuty neodôvodnená.

4.25 Žalobca v žalobe opakovane namieta nútenú prácu a skutočnosť, že žalovaný ho sankciou núti k porušeniu Zákonníka práce a ďalších zákonov. Žalovaný na túto námietku v napadnutom rozhodnutí reagoval tak, že poukázal na nález Ústavného súdu SR č. PL ÚS 113/2011-74. Uviedol, že citovaný nález je prameňom práva a má všeobecne záväzný charakter. Z obsahu spisu súd zistil, že žalobca je s týmto citovaným nálezom Ústavného súdu oboznámený, vyjadroval sa k nemu.

5.

5.1 Odvolací súd v danej veci posudzoval rozsudok krajského súdu v Bratislave 6S/1/2015-56 zo dňa 11.03.2016, ktorým žalobu zamietol podľa § 150j ods. 1 O.s.p. a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Predmetom súdneho prieskumu pred krajským súdom bolo rozhodnutie žalovaného č. SO4077-OP-2014 zo dňa 16.10.2014, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu ako účastníka konania zamietol a potvrdil rozhodnutie Bratislavského samosprávneho kraja č. 106422/2013-ZD/3 zo dňa 07.01.2014. Týmto rozhodnutím uložil žalobcovi pokutu vo výške 330,- € podľa § 82 ods. 1 písm. b/ zákona č. 578/2004 Z. z. Pokuta bola uložená za porušenie povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa § 79 ods. 1 písm. v/ zákona č. 578/2004 Z. z., ktorého sa žalobca dopustil tým, že ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti - ambulancia v odbore všeobecné lekárstvo, miesto prevádzky zdravotníckeho zariadenia Moyzesova 4, Pezinok, nevykonával lekársku službu prvej pomoci podľa rozpisu určeného Bratislavským samosprávnym krajom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 576/2004 Z. z. v zdravotníckom zariadení spol. LSPP Pezinok, s.r.o., so sídlom Hollého 2, Pezinok, poskytovateľa oprávneného prevádzkovať ambulanciu lekárskej služby prvej pomoci pre deti a dorast, ambulanciu lekárskej služby prvej pomoci pre dospelých s miestom prevádzky Hollého 2, Pezinok v spádovom území Pezinok, dňa 22.10.2013. V tomto rozhodnutí Bratislavský samosprávny kraj uviedol, že LSPP Pezinok, s.r.o. prevádzkovateľ LSPP oznámil písomne listom doručeným Bratislavskému samosprávnemu kraju dňa 28.10.2013, že žalobca nezabezpečil vykonanie lekárskej služby prvej pomoci, napriek jeho zaradeniu do LSPP dňa 22.10.2013.

5.2 Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, Najvyšší súd SR s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovené výroky napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a

obmedzí sa na doplnenie svojich právnych názorov týkajúcich sa podaného odvolania žalobcu.

5.3 Lekárska služba prvej pomoci je forma zdravotnej starostlivosti, ktorou štát zabezpečuje nepretržitú dostupnosť všeobecnej ambulantnej starostlivosti. Zákon č. 576/2004 Z. z. podrobnejšie neupravuje spôsob, akým samosprávne kraje lekársku službu prvej pomoci určujú. Aplikácia príslušnej právnej úpravy je ponechaná na ich úvahu. Žalovaný je teda autonómny pri posudzovaní kapacít potrebných na výkon lekárskej služby prvej pomoci, podľa zákona nemusí špecifikovať konkrétne okolnosti a dôvody svojho postupu pri aplikácii tohto oprávnenia. Vzhľadom na konštrukciu ustanovenia § 7 ods. 6 zákona č. 576/2004 Z. z. je súd toho názoru, že je vecou voľnej úvahy odporcu, aké kritéria použije pri tvorbe rozpisu služieb, pričom súd je oprávnený realizáciu tejto právomoci preskúmať v zmysle § 245 ods. 2 O.s.p. len z toho hľadiska, či jeho uváženie nevybočilo z medzí stanovených zákonom. V právomoci súdu nie je hodnotiť účelnosť a vhodnosť správneho uváženia žalovaného.

5.4 Na druhej strane však ani žalovaný nemôže rozhodovať celkom podľa svojej ľubovôle, nakoľko musí rešpektovať princípy právnej istoty a predvídateľnosti postupu a rozhodovania správnych orgánov a najmä vlastné podmienky a kritéria stanovené pre rozpisovanie služieb. Svoju vôľu správneho orgánu by sa mohla prejavovať napríklad v stanovení celkom neopodstatneného kritéria na zaradenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti do rozpisu služieb, v zaradení poskytovateľa na základe nepravdivého či vymysleného dôvodu, prípadne v rozhodovaní bez akéhokoľvek kritéria či podkladov. Žalovaný pri tvorbe rozpisu zohľadňuje miesto prevádzky zdravotníckeho zariadenia, bydlisko poskytovateľa, ktorým je fyzická osoba alebo bydlisko odborného zástupcu alebo zamestnanca právnickej osoby. Na základe žalovaného uvádzaných kritérií možno jeho svojvôľu pri uplatňovaní právomoci voči žalobcom vylúčiť. Podľa názoru súdu je nepochybné, že žalovaný sa problematikou rozpisu služieb zodpovedne zaoberal, uplatnil pritom logicky obhájiteľné a transparentné kritéria, pričom uplatňované kritéria nemožno považovať voči žalobcom alebo ostatným poskytovateľom zdravotnej starostlivosti za diskriminačné, či vymykajúce sa medziam a hľadiskám stanoveným zákonom. Podľa názoru súdu skutočnosť, s akým subjektom má žalobca uzavretú zmluvu je z hľadiska posúdenia zákonnosti určenie miesta výkonu lekárskej služby prvej pomoci právne irelevantná. Najvyšší súd SR sa nemohol stotožniť s námietkou žalobcu, že starostlivosť o maloleté dieťa vykonávaná zástupcom poskytovateľa alebo samotným poskytovateľom - fyzickou osobou, by mohla byť považovaná za zákonnú prekážku na strane poskytovateľa zdravotnej starostlivosti vo výkone lekárskej služby prvej pomoci. Súd je toho názoru, že ak je takáto skutočnosť žalovanému známa, mal by na ňu prihliadať a pokiaľ je to možné, nezaraďovať takéhoto poskytovateľa do rozpisu služieb.

5.5 Žalobca je držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe a z tohto jeho postavenia mu vyplýva povinnosť vykonávať lekársku službu prvej pomoci podľa rozpisu určeného samosprávnym krajom. Vykonanie tejto povinnosti nemožno odmietnuť ani z dôvodu sporu o charakter zmluvného vzťahu (prípadne spôsob a výšku odmeňovania) medzi žalobcom a LSPP Pezinok, s.r.o., so sídlom Hollého 2, Pezinok. Ani prípadne neuzavretie zmluvy s poskytovateľom lekárskej služby prvej pomoci, z dôvodu nesúhlasu žalobcu s podmienkami odmeňovania, nezbavuje žalobcu povinnosti vykonať službu podľa rozpisu Bratislavského samosprávneho kraja. Odmeňovania v súlade s jeho predstavou sa žalobca môže domáhať v inom konaní, nie v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu o uloženie pokuty za porušenie jeho povinností.

5.6 Žalobca sa snaží preukázať, že žalovaný disponoval písomným oznámením žalobcu o nenastúpení svojho zamestnanca do služby (poukazuje na kópiu e-mailu zo dňa 22.10.2013). Najvyšší súd SR je názoru, že kópia e-mailu zo dňa 22.10.2013 nie je oznámením žalobcu žalovanému, ale oznámením zamestnanca spol. LSPP Pezinok, s.r.o. Žalobca nie je spôsobilý preukázať, že žalovanému oznámil dôvod nevyslania svojho zamestnanca. Oznámenie o nenastúpení do služby malo byť doručené písomne, výslovne a včas, aby mal prevádzkovateľ zdravotníckeho zariadenia poskytujúceho LSPP možnosť v čase zabezpečiť výkon LSPP náhradným spôsobom a aby tak nebola ohrozená zdravotná starostlivosť pre širokú verejnosť. Skutková podstata porušenia povinností účastníkom konania a to nevykonanie LSPP spočíva v tom, že účastník konania ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť v špecializovanom odbore všeobecné lekárstvo nevykonával LSPP

dňa 22.10.2013 podľa rozpisu určeného samosprávnym krajom, hoci bol o svojej povinnosti zákonným spôsobom upovedomený. Naplnenie skutkovej podstaty porušenia zákonom uloženej povinnosti účastníkom konania vyhodnotil správny orgán ako nesporné, keďže vyplynulo z oznámenia spoločnosti LSPP Pezinok, s.r.o. Najvyšší súd SR je názoru, že žalobca ani v odvolaní nepreukázal relevantnými dôkazmi, že rozhodnutie žalovaného ako aj postup krajského súdu je nezákonný.

5.7 Najvyšší súd SR konštatuje, že rozhodnutie krajského súdu je odôvodnené, je z neho dostatočne zrejmé na základe čoho súd dospel k svojmu rozhodnutiu, dal odpoveď na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody boli špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a neodkazovali len na určité časti zákonov.

6.

6.1 Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení odvolacích námietok žalobcu, Najvyšší súd SR s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, a teda rozhodnutie krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/1/2015 zo dňa 11.03.2016 potvrdil ako vecne a právne správne.

6.2 O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov tohto konania, čo však v prejednávanej veci nenastalo, a teda súd právo na náhradu trov konania žalobcovi nepriznal.

6.3 Podľa § 491 ods. 1 zákona NR SR č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti O.s.p. pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6.4 Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.